

SOSIALURIN

Útgevri: Føroya Javnaðarflokkur

Blasstjóri: Villi Sørensen
tlf. 5479Prent: Prentsmiðjan á Heygsbreyt
tlf. 1820

Allan landgrunnin

Í 1957 stóð ikki væl til við fiskimarksmáli okkara. Í 1955 gjørdur menn 12 ára sáttmála um 3 mila fiskimark við Føroyar. Hetta var ein krypsáttmáli so vesælur og vándur, at allar kreftur máttu fylkjast til stríð at fáa hann avtiknan ella í minsta lagi munandi broyttan til tað betra. Ein sáttmáli landa millum er bindandi og kann ikki broyttast nakrar vegir av øðrum partinum einsamallum; men samráðingarróyndir kunnu gerast. Í sambandi við 1955-sáttmálan var ein ikki so lítill gløtti at fáa í lag onkra tilika vend, ið bota kundi um vanlukku-sáttmálan — íslendingar vóru jú í «toskastríði» við bretar, og tað gratt ikki, at har mátti ein loysn koma, áðrenn langt tíðar skeið var runnið. Men at vænta stórvinning burtur úr einum stríðsloki her bar ikki væl til, so leingi vit vóru sáttmálabundnir; tó var ikki av leið at halda seg so nær íslendingum, teirra stríði og teirra krøvum, sum gjørligt.

NEVNDIN ár — 1957 — hevði FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR landsfund í Klaksvík. Á hesum fundi gjørdi flokkurin sær nýggja stevnuskýrta. Tað var rimuligt, at fiskimarksmálið kom at standa fremst, sterkt og greitt. Flokkurin setti sær fyrri í fyrsta lagi at krevja fiskimarksmálið loyst á tann hátt, at vit ikki vundu minni sømdir enn íslendingar.

Í ØÐRUM LAGI SETTI FLOKKURIN SÆR SUM MIÐ OG MÁL AT FREMJA: ALLAN LANDGRUNNIN SUM SER-FØROYSKT VEIÐUØKI

VIÐ valið 1958 vann javnaðarflokkurin stóran sigur, og landsstýri varð skipað undir javnaðarleiðslu. Nú var hin fyrsti veruliga sigurin í fiskimarksmálinum vunnin: sáttmálatíðin varð stýtt við fyra árum, og vit finga 12 mila fiskimark við undantaksreglum fyrri bretar á ávisum fiskiokjum ávisar árstíðir. Næsta stigið var endaliga uppsagnin av sáttmálanum við bretar, og tá ið hetta landsstýrið fór frá var fiskimarksmálið eisini endaliga loyst, og alt lá þúra greitt at áseta sjálvan útflytingardagin.

HERFYRI tá figgjarlógin var til viðgerðar, var fiskimarksmálið eisini umrøtt. Onkur mælti tá til 16 mila fiskimark, meðan javnaðarleiðslurin Poul J. Olsen, sum serliga umrøddi fiskivinnu, mælti til og endurtók stevnunum javnaðarflokksins; allan landgrunnin á føroyskar hendur. Eingin av hinum flokkunum tók beinleiðis undir við hesum ella hevur sett hetta fram sum stevnunum; men annað er valla hugsandi, enn at allir flokkar kunnu fylkjast og finna hvønn annan á hesi farleiðini, sum ivaleyst eigur undirtøku allra føroyinga.

Froðbiar sóknar
sjúkrakassi

setur ársaðalfund sín tann 30. mars 1965.

Uppskot til viðgerðar eiga, sambært gr. 30 nr. 1 í viðtøkunum, at vera stjórnin í hendi seinast 14 dagar áðrenn aðalfundurin verður settur.

Tvøroyri, 6. mars 1965

STJÓRNIN

NORRØNA FELAGIÐ

Aðalfundur á Parnassinum hósdagin 18. mars kl. 19.20

Dagsskrá eftir lógin.

NEVNDIN

P. J. F. KJØLBRO

Telegrammadr.: „Kjølbro“ - Telf. 5489 (6 línjur) - Telex 20

Handilsvirkir

Allar vanligar vørur í heil- og smásølu.

ÚTGERÐARFELAG

ÍSIRKIR og KULDAGOYMSLUR

HERMETIKKIDNADUR

FISKAMJØLS- og SILDAMJØLSVIRKI

KLAKSVÍKAR SLEIPSTØÐ (mekaniskur verkstaður) ger alt vanligligt skipsarbeiði og nýbyggingar.

KLAKSVÍKAR BKIKKSMÍÐJA Sanitetsvørur, rør. Ger alt vanligligt blikksmíðjuarbeiði og rørlaggingararbeiði.

Setur upp miðstöðuhitaverk.

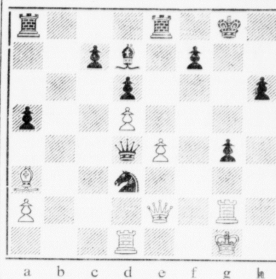
Innflutningur:

Matvørur, klædnævur, salt, kol, olja, timbur og bygnings-tílfar. Allar vørur til skipaútgærd.

Útflutningur:

Fiskaflek, ísfiskur, saltfiskur, klippfiskur, hermetikk.

Útvarpstalvið

26. — B g7 x d4†
27. Ri b3 x d4 F c3 x d4†Betur viður-
skifti fyrri fiski-
mannastættina

Eftir at hava sitið og lurta eftir debattinum til ta nýggju figgjarlógin, kann eg ikki lata vera at triva til pennis.

Allir talarir vóru samdir at tað mátti alt gerast fyrri fiskimenninar sum gerast kundi og tað forstáa vit fiskarar so ógviliga gott, tí tað man ikki vera nógv heim í Føroyum sum ikki elga ella eri párorandi av fiskimanninum.

Hetta ljóðar alt sera vakurt, men tað verður bara til toz og litú annað. Javnaðarmennin hava nú upp skot at seta minstulónina til 1500 kr. nú fáa vit at siggia hvussu góð ur viljin er at gera nakað fyrri fiskimannin.

Eitt kunnu vit allir verða samdir um og tað er, at um stóran peningur er útgaldin í minstulón, nú hon er 1000 kr. um mánaðan, sigla nógvir fiskimenn við ringari lón í dag, og er tað ikki at undrast yvir, at nógvi fólk leitar aðrar vegir at vinna og skipini liggja ómannað. Tað verður ofta spurt av sumnum tingmonnum, hvar peningurin skal koma frá. Tað er einki spursmál, sum meira kann arga fiskimenn enn tað, tí tað verður ongantíð spurt, hvar peningurin skal koma frá, tá allar tær hegu lónirnar hjá tí almenna uppi á landi hekkja, tað kemur automatiskt uppá figgjarlógin, og eg vil hoyra tann tingmann sum er imóti at figgjarlógin veksur av tí sum fiskimenn fáa. Einki kann vera verri fyrri landið enn tað, at skipini liggja ella sigla ómannað, her má nakað gerast, og fyrri at mini orð ikki skulu enda við tí sum hjá tingmonnum. vil eg koma við einum uppskoti.

Tað er komið út í orð, at skúli og postverk skulu yvirtakast og sum kostar nógvan pening. Hava vit ráð til tað, so set henda pening av til fiskivinnuna, tí skúlan og postverkið kunna vit liva við sum tey eru, nógvi ár aftrat, men við teimum manningalónum á okkara skipum, sum tær eru í dag, liva vit ikki av.

Tá eg skrivi til fiskivinnuna meini eg eisini við skipini, tí tað visir seg at nógvi av teimum hava ringt við at klára seg.

Men sjálvt um alt gekk til manningina vildi skipini eisini klára seg betur, tí tann størsti meinbogi, at tey ikki hava klárað seg er, at tey ikki hava fingið manning til meir enn ein ella tveir saltfiskatúrar og hava so verið noydd at fara til ísfisk, sum bara hevur verið til undirgang, men var hyran so góð umborð á skipinum, at menn kappadust heldur at sleppa umborð á eitt skip enn at verið á landi, vildi alt sáð órvisi út her á landi.

Tað er langt frá, at eg meini at 1500 kr. um mánaðin loysir henda spurning, tað skal nógvi meira til, at fáa menn til at fara burtur frá heimi og familju, at arbeiða 16—18 tímar um døgnið, men tað má ikki vera nokur umbering fyrri ikki at gjøgnumføra tað.

Síðan má henda minstulón fylgja við prístalinum, sum aðrar lónir og ikki sum nú ganga nógvi ár áðrenn hon verður broytt við lóg. Aftrat hesum má tað verða prísiskoyti, sum má hækast so mikið, at tað verður tað, sum ger at menn fáa áhuga fyrri at fara út at fiska, og við góðum fiskiskapi kunnu rokna við góðari lón.

Norðingur.

Føroya Banki er stovnaður 1906, við partapeningi uppá

kr. 300.000,00

Hækkan av partapeninginum er framd í hesum árum:

1946 til kr. 900.000,00

1959 til kr. 1.800.000,00

1962 til kr. 3.600.000,00

og verður hækkaður

1965 til kr. 4.500.000,00

Eisini er tiltakspeningurin vaxin og er nú um leið 100 % av partapeninginum.

Bankin hevur 204 partaeigarar, av teim eru 180 búsitandi í Føroyum.

Um parta- og tiltakspening bankans

MILJ. KR.

90

80

70

60

50

40

30

20

10

0

PARTAPENINGUR.

TILTAKSPENINGUR.

PARTAPENINGUR OG TILTAKSPENINGUR.

1906 1915 1925 1935 1945 1955 1959 1962 1964 1965

FØROYA BANKI